

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

صورتجلسه کمیسیون صنایع غذایی

رئیس کمیسیون: رضا جعفری	تاریخ جلسه: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰	محل نشست: اتاق بازرگانی تبریز	ساعت شروع: ۸:۳۰	ساعت اختتام: ۱۰:۳۰
----------------------------	---------------------------	----------------------------------	-----------------	--------------------

اعضای جلسه: مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه:

۱- شرح و بررسی تفاهم نامه همکاری سازمان ملی استاندارد و وزارت بهداشت

۲- بررسی وضعیت موجود تامین مواد اولیه در سامانه های وزارت جهاد کشاورزی

صورت مذاکرات:

رضا جعفری، رئیس کمیسیون صنایع غذایی:

- ضمن عرض خیرمقدم به تمامی اعضا و مدعوین محترم، در این نشست دو موضوع اصلی مورد بحث قرار خواهد گرفت. نخست، تفاهم نامه ای است که اخیراً بین وزیر محترم بهداشت و ریاست سازمان ملی استاندارد به امضا رسیده است. این تفاهم نامه با هدف حذف موازی کاری ها و رفع موانع اجرایی تنظیم شده و ضروری است ما در مسیر تحقق مفاد آن گام های مؤثر و هماهنگ برداریم. موضوع دوم، مباحث مطرح شده در شورای عالی کسب و کار کشور به ریاست آقای انصاری، معاون حقوقی ریاست جمهوری است. در این شورا بحث حذف قیمت تولیدکننده از روی کالاها مطرح شده و تقریباً در مرحله تصویب نهایی قرار دارد. اگرچه نماینده وزارت دادگستری مخالفت هایی را ابراز کرده است، امیدوارم با ارائه گزارش کارشناسی، این طرح در نهایت به تصویب برسد، چراکه تأثیر قابل توجهی بر شفافیت و سلامت بازار خواهد داشت.
- همچنین مشکل کارت های بازرگانی یک بار مصرف در مدت کوتاهی به شکل خطرناکی افزایش یافته است. افرادی در استان از طریق این کارت ها متضرر شده اند و بررسی ها نشان می دهد که بسیاری از این کارت ها توسط بانوان ساکن شهرستان های مرند و جلفا گرفته می شود و سپس به کامیون داران اجاره داده می شود. خوشبختانه دستگاه های امنیتی کشور نسبت به این موضوع حساس شده و در حال بررسی آن هستند.
- همچنین به دلیل وجود موانع در واردات مواد اولیه، ممکن است در ماه های منتهی به عید نوروز با کمبود مواد اولیه در برخی صنایع غذایی مواجه شویم.
- مطالبات شاخص و اولویت دار صنایع غذایی شامل سه محور اصلی است: نخست، حذف قیمت تولیدکننده از روی کالاها که می تواند موجب شفافیت بازار شود؛ دوم، رفع تداخل وظایف و هماهنگی میان سازمان استاندارد و سازمان غذا و دارو؛ و سوم، موضوعات ارزی که با فعال شدن تالار دوم ارزی در حال سامان یابی نسبی است. همچنین یکی از دغدغه های مهم ما مسئله ناترازی انرژی در واحدهای تولیدی است که باید در سطح ملی پیگیری شود.

یونس ژائله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز:

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- در دیدار اخیر با رئیس محترم جمهور، مقرر شد مشکلات و چالش های اصلی استان به صورت مکتوب، منسجم و دسته بندی شده به ایشان ارائه گردد. بر همین اساس تأکید میشود که هر کمیسیون تخصصی، از جمله کمیسیون صنایع غذایی، مشکلات اصلی خود را در حوزه های گوناگون از جمله تولید، بسته بندی، تأمین مواد اولیه، و صادرات به صورت مستند جمع آوری و همراه با راهکارهای عملی پیشنهادی به دفتر ریاست جمهوری ارسال نماید.
- متأسفانه حرکت صنعت ما در سطح جهانی عمق کافی ندارد و بیشتر سطحی و کم اثر است. به جای گسترش سطحی صادرات محصولات متعدد با حجم کم، باید بر صادرات هدفمند و گسترده ی چند محصول شاخص تمرکز کنیم.
- همچنین حضور فعالان اقتصادی شاخص در جلسات کمیسیون ها باید پررنگ تر باشد، زیرا مشارکت کم، مانع شکل گیری تصمیمات مؤثر می شود. مشکلات فعلی ما از مرحله قیمت گذاری اولیه تا بسته بندی و صادرات گسترده است و لازم است همه این موارد به صورت دسته بندی شده بررسی و برای هر کدام راهکار مشخصی ارائه گردد تا نقشه راه صنایع غذایی استان ترسیم شود.

جواد بحری پور، معاون ارزی بانک ملی استان:

- موضوع روز مربوط به تالار دوم ارزی است که به تازگی فعال شده است. خوشبختانه تمامی بخش های صنایع غذایی در این تالار قرار دارند و در حال حاضر معاملات بین ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان بالاتر از نرخ ETS انجام می شود. از نظر من، حضور صنایع غذایی در این تالار مزیت محسوب می شود، زیرا در صورتی که صنایع فولادی وارد این بازار شوند، کنترل و مدیریت بازار به دست آنان خواهد افتاد و این موضوع برای صنایع غذایی مطلوب خواهد بود.
- در خصوص واگذاری کوتاژها نیز، مسئولیت یافتن طرف مقابل معامله به عهده فعال اقتصادی گذاشته شده است.
- همچنین درباره رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان، اگر میزان رفع تعهد بالای ۸۰ درصد باشد، صادرکننده مجاز به استفاده از تمام خدمات بانکی است؛ بین ۷۰ تا ۸۰ درصد مجاز به استفاده از تسهیلات محدود بوده و در صورت کمتر از ۶۰ درصد رفع تعهد، هیچ خدمتی به وی ارائه نخواهد شد. این بخشنامه از ۲۳ بهمن ۱۴۰۳ اجرایی شده و تخفیف های موقتی ناشی از شرایط جنگی که در مقطعی اعمال شده بود، اخیراً لغو گردیده است.

محمود سلیمان زاده؛ نائب رئیس کمیسیون صنایع غذایی اتاق تبریز:

- از دید تجار و صنعتگران، یکی از مشکلات اساسی کنونی، عدم امکان واردات در قبال صادرات خود است. برای مثال در صنعت چاپ، شرکت ها باید به ازای صادرات خود واردات قطعات یا مواد اولیه داشته باشند، اما این امکان فراهم نیست. بخش خصوصی باید در کنار مطالبه تخصیص ارز، به موضوع واردات مواد اولیه نیز به طور جدی توجه کند.

شیرین ساقی؛ رئیس اداره صنایع غیرفلزی اداره کل صمت استان: عمده مشکلاتی که فعالان اقتصادی مطرح کرده اند، مربوط به مجوزهای بهینه سازی ارزی و محدودیت های ناشی از کدهای تعرفه ای است. بسیاری از این کدها دارای سقف هستند و این امر روند تخصیص ارز را کند کرده است. علاوه بر این، وعده تفویض اختیارات از سوی وزیر صمت به استانداران تاکنون عملی نشده و عملاً تمامی تصمیمات کلان در سطح وزارتخانه باقی مانده است.

مجاهد باباپور، نماینده حوزه نظارت گمرکات استان:

دیرخانه کیسون های مشورتی - تخصصی

- بر اساس بررسی های انجام شده در جلسات استانی، به ویژه در ستاد تسهیل، بیشترین میزان رسوب کالا در گمرکات استان به دلیل مشکلات تخصیص ارز است
- در دوران جنگ ۱۲ روزه، مصوبه ای تصویب شده بود که به موجب آن، ترخیص مواد اولیه و ماشین آلات واحدهای تولیدی به صورت تسهیل شده انجام می گرفت، اما طبق استعلامی که از گمرک ایران گرفته ایم، مشخص شده که این مصوبه دیگر اعتبار ندارد.
- بر اساس آمار مقایسه ای صادرات استان در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل را ارائه شده که بر اساس آن واردات گوشت قرمز گرم ۸۲ درصد، کالاهای اساسی ۲۸ درصد، گوشت قرمز سرد ۶۷ درصد و حبوبات ۴۱ درصد کاهش یافته و در مقابل واردات برنج ۸۵ درصد افزایش داشته است.

حیدر ملایری، رئیس امور آزمایشگاه های اداره کل استاندارد استان :

- تفاهم نامه جدید میان وزارت بهداشت و سازمان استاندارد در واقع نسخه به روز شده تفاهم نامه ای است که در سال های گذشته و با پیشنهاد استان ما اجراء شده بود و در زمان خود بسیاری از مشکلات را حل کرد.
- تفاهم نامه فعلی با هدف رفع موازی کاری ها و تسهیل فرآیندها در دو محور اصلی یعنی واردات و صادرات از یک سو و تولید داخلی از سوی دیگر تنظیم شده است.
- در این تفاهم نامه به موضوعاتی مانند آموزش سامانه های تخصصی، نتایج آزمون ها، تسهیل صدور مجوزها و همچنین فهرست مشترک آزمایشگاه های مورد تأیید اشاره شده است. با این حال، معتقدم که تفاهم نامه می توانست جزئی تر و دقیق تر تنظیم شود، زیرا در برخی بخش ها کلی گویی شده است.
- همچنین اجرای صحیح تفاهم نامه نیازمند نگرش همکاری جویانه ادارات استان و تعامل بین بخشی میان دستگاه ها است.
- کارگروه هایی نیز برای اجرای مفاد تفاهم نامه تشکیل شده اما برخی از جزئیات، به ویژه در حوزه گمرک، همچنان مبهم است و فقط درباره تجهیزات پزشکی توضیح داده شده است.
- از دید من، یکی از مزایای مهم تفاهم نامه، اتصال سامانه های اداری و تخصصی دستگاه ها به یکدیگر است که در صورت تحقق، موجب تسهیل فرآیندها خواهد شد.

دکتر محبوب نعمتی، عضو هیئت علمی دانشگاه :

- تفاهم نامه اخیر میان وزارت بهداشت و سازمان استاندارد بیش از آنکه بر مبنای یک نگاه کارشناسی عمیق تدوین شده باشد، بیشتر به عنوان رزومه برای وزارت بهداشت تلقی می شود.
- به نظر من، با نگاهی به سوابق گذشته و مقایسه وضعیت فعلی با سال ۱۳۹۹، مشخص است که شرایط فعلی نه تنها بهبود نیافته بلکه رو به پس رفت است.
- در این تفاهم نامه، به جزئیات لازم اشاره نشده و صرفاً تشکیل کارگروه هایی برای پیگیری امور پیش بینی شده است؛ در حالی که با توجه به واقعیت های اجرایی کشور، بعید است اجرای کامل این تفاهم نامه حتی در طول برنامه توسعه هفتم نیز عملی شود. از این رو تأکید میشود که اجرای آن نیازمند بازنگری و تدوین سازوکارهای دقیق و قابل ارزیابی است.

سید جواد سید سقایی، مدیرعامل شرکت سپرنگ :

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- یکی از نشانه های اصلی مشکلات ساختاری کشور، عدم انطباق نظام استاندارد سازی داخلی با قوانین بین المللی است. بسیاری از علائم و نشانه های تجاری که امروز در کشور ما به کار می روند با استانداردهای جهانی هم خوانی ندارند. پیشنهاد میشود در چارچوب تفاهم نامه جدید، جدولی از استانداردهای بین المللی صادرات تدوین و به عنوان پیوست تفاهم نامه ضمیمه شود تا دستگاه های اجرایی بر اساس آن عمل کنند.
- همچنین تأکید میشود که بدون هماهنگی در سطح بین المللی، امکان توسعه صادرات و برندینگ جهانی برای صنایع غذایی کشور وجود نخواهد داشت. در جهان، بزرگ ترین صنایع غذایی بر پایه برند سازی و بازاریابی حرفه ای (Branding & Marketing) فعالیت می کنند، در حالی که در کشور ما این رویکرد جایگاه واقعی خود را پیدا نکرده است.
- متأسفانه بخش عمده صادرات از طریق واسطه ها و دلان انجام می شود و همین امر موجب از دست رفتن بازارهای هدف می گردد.
- ایران تا چندی پیش به دلیل پایین بودن قیمت محصولاتش در بازار جهانی مزیت رقابتی داشت، اما با کاهش فاصله قیمتی بین ایران و رقبای، در آستانه از دست دادن بسیاری از بازارها قرار داریم.
- پیشنهاد میشود که اتاق بازرگانی تبریز با همکاری تشکلهای تخصصی، رویدادی اختصاصی در حوزه برندینگ و مارکتینگ صادراتی برگزار کند تا صنایع غذایی استان با جدیدترین روش های بازاریابی بین المللی آشنا شوند و مسیر توسعه صادرات پایدار هموار گردد.

غلامعلی راستی، دبیر انجمن آرد استان :

- سهمیه آرد صنایع استان از ۱۳ هزار تن به ۹ هزار تن کاهش یافته و همین موضوع اکنون به یک بحران جدی تبدیل شده است. پیش تر با وجود سهمیه ۱۳ هزار تنی، تنها حدود ۵۰ درصد از نیاز صنعت تأمین می شد و با کاهش سهمیه فعلی، وضعیت به مراتب وخیم تر شده است.
- مصرف واقعی آرد استان بیش از ۱۸ هزار تن است و در گذشته کسری این مقدار از طریق خرید از استان های دیگر جبران می شد، اما اکنون به دلیل محدودیت های جدید، این امکان نیز از بین رفته است.
- افزون بر این، مجوز خرید گندم استان از ۶۰۰ هزار تن به ۳۰۰ هزار تن کاهش یافته و این وضعیت باعث نگرانی فعالان صنعت آرد و غلات شده است. بر همین اساس باید مجوز واردات گندم برای بخش خصوصی صادر شود و دولت نباید انتظار داشته باشد که این گندم با قیمت مصوب داخلی خریداری گردد. این تصمیم در شرایط فعلی می تواند از بروز بحران تأمین مواد اولیه در ماه های آینده جلوگیری کند.

نادر نادری، نائب رئیس کمیسیون صنایع غذایی اتاق بازرگانی تبریز:

- یکی از معضلات اساسی در ساختار اداری و اقتصادی کشور این است که یک نهاد مرکزی دستورالعملی غیرکارشناسی و ناپخته تدوین می کند و سپس وقت و توان فراوانی در سطح استان ها صرف اصلاح آن می شود. به اعتقاد من، پیش از هر چیز باید علت یابی و بازنگری در فرآیند تدوین قوانین صورت گیرد تا بدانیم چرا دستورالعمل ها به این شکل طراحی می شوند.
- پیشنهاد میشود که برای اصلاح این وضعیت، مطالعات تطبیقی با سایر کشورها انجام گیرد تا از تکرار خطاهای مشابه جلوگیری شود. تا زمانی که مشکلات به صورت ریشه ای حل نشوند، روزانه با زایش مسائل جدید مواجه خواهیم بود و انرژی بخش خصوصی و دولتی صرف اصلاح اشتباهات پیشین خواهد شد.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

مصوبات جلسه :

ردیف	متن مصوبه
۱	۱-۱- در خصوص پیگیری اصلاح تفاهم نامه همکاری سازمان های غذا و دارو و استاندارد؛ مقرر شد با نظارت نائب رئیس کمیسیون؛ دبیر کمیسیون نسبت به جمع آوری پیشنهادهای از اعضای کمیسیون جهت بررسی کارشناسی در جلسه آتی کمیسیون، اقدام کند. پیشنهادهای اصلاحی در خصوص اصلاح متن تفاهم نامه و برنامه های کمیته مشترک اجرای تفاهم نامه خواهد بود. ۱-۲- با توجه به اهمیت موضوع استاندارد در صادرات؛ مقرر شد کمیسیون با استفاده از کارشناسان خبره، تطبیق کامل مفاد تفاهم نامه مذکور با استانداردهای جهانی را بررسی و در پیشنهادهای لحاظ کند تا امکان صادرات، مطابق با معیارهای بین المللی فراهم شود. این پیشنهادهای پس از بررسی کارشناسی به وزارتخانه ها و سازمان های مرتبط ارسال خواهد شد.
۲	رئیس کمیسیون در استمرار پیگیری های قبلی، موضوع حذف قیمت تولید در لیبل های محصولات غذایی را از طریق اتاق ایران تا حصول نتیجه، پیگیری کند.
۳	مقرر شد کمیسیون، موضوع کاهش سهمیه آرد صنف و صنعت استان (از ۱۳۰۰۰ تن به ۹۰۰ تن) را از استانداری و وزارت جهاد کشاورزی، پیگیری کند.
۴	مقرر شد کمیسیون، موضوع صدور مجوز واردات گندم توسط بخش خصوصی را از مراجع مربوطه، پیگیری کند.
۵	مقرر شد کمیسیون، انجام مطالعات تطبیقی در زمینه قانونگذاری و نظارت در حوزه صنعت غذای ایران و چند کشور منتخب را در دستور کار خود قرار دهد تا تجارب سایر کشورها بررسی شده و راهکارهای مؤثر برای بهبود فرآیندها و توسعه صادرات صنایع غذایی استان استخراج گردد و در این راستا از ظرفیت مرکز پژوهش های اتاق تبریز نیز استفاده کند.
۶	مقرر شد هیئت رئیسه کمیسیون در راستای افزایش توان واحدهای تولیدی صنایع غذایی استان، پروپوزال برگزاری ایونت (رویداد ویژه صنایع غذایی استان) با محوریت برندینگ و مارکتینگ را آماده و به هیئت رئیسه اتاق ارائه دهد تا با تصویب و برگزاری آن، تجربیات کاربردی به فعالان صنعت غذا منتقل و راهکارهای توسعه صادرات و ارتقای جایگاه برندهای استان، ارائه گردد.